

Міністерство освіти і науки України
Черкаський державний бізнес-коледж

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор, професор
_____ О. В. Куклін
„30” _____ серпня 2019р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ початковий (короткий цикл)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ молодший спеціаліст

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 05 „Соціальні та поведінкові науки”

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 051 „Економіка”

Схвалено Вченою радою
Черкаського державного
бізнес-коледжу
„ 29 ” _____ серпня 2019р.,
протокол № 01-19/20

1. РОЗРОБЛЕНО

в Черкаському державному бізнес-коледжі.

2. ВНЕСЕНО та УХВАЛЕНО

кафедрою економіки, підприємництва та маркетингу Черкаського державного бізнес-коледжу від 21 червня 2019р., протокол № 7.

3. ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом директора Черкаського державного бізнес-коледжу від „ 30 ” серпня 2019р., № 153 на підставі рішення Вченої ради Черкаського державного бізнес-коледжу від „ 29 ” серпня 2019р., протокол № 01-19/20

4. ДООПРАЦЬОВАНО

5. РОЗРОБНИКИ: к.е.н. Кузнецова Н.Б.; к.е.н. Азьмук Н.А.

ГАРАНТ: д.е.н., професор Пустовіт Р.Ф.;

ПРОЕКТНА ГРУПА: к.е.н. Кузнецова Н.Б.; викладач Долока Л.В., викладач Кравченко Л.В.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 051 «Економіка»

1 - Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Черкаський державний бізнес-коледж
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень) молодший спеціаліст, кваліфікація молодший спеціаліст з економіки
Офіційна назва освітньої програми	Економіка
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом молодшого спеціаліста, одиничний, 120 кредитів ЄКТС, термін навчання 2 роки (на основі ПЗСО), до 180 кредитів, термін навчання 3 роки (на основі БЗСО)
Наявність акредитації	-
Цикл/рівень	НРК України - 5 рівень, FQ-ЕНЕН – початковий цикл QF-LLL-5 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта/ базова загальна середня освіта
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	-
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http: // csbc.edu.ua
2 - Мета освітньої програми	
Формування та розвиток загальних та професійних компетентностей в галузі соціальних та поведінкових наук, що направлені на здобуття студентами знань, вмінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків у сфері економіки, підготовка здобувачів вищої освіти для подальшого навчання за обраною спеціальністю.	

3 – Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність 051 «Економіка»
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна, фундаментальна, прикладна. Програма складається з дисциплін загальної, професійної та практичної підготовки. Освітньо-професійна програма молодшого спеціаліста базується на адаптації та впровадженні в професійну діяльність знань, аналітичних, комунікативних, організаторських, підприємницьких навичок інтегративного вирішення завдань господарської та економічної діяльності суб'єктів підприємництва, які повинні об'єктивно оцінювати економічні процеси, що відбуваються в суспільстві, розуміти сутність і тенденції розвитку економічних відносин і їх особливостей у сфері економіки, розробляти і вирішувати питання розвитку суб'єктів господарювання та господарської системи в цілому.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта в галузі соціальних та поведінкових наук, спеціальності 051 «Економіка». Дана освітня програма встановлює сферу діяльності випускників (види економічної діяльності та перелік посад), перелік компетентностей, якими повинен володіти випускник, перелік навчальних дисциплін, практик, курсових робіт, які має вивчити чи виконати здобувач, щоб оволодіти необхідними компетентностями, відповідних програмних результатів навчання, порядок їх оцінювання, підсумкову атестацію, які дозволяють оцінити та порівняти рівень компетентності випускників, а також, вид документа, який видається в результаті успішного виконання освітньої програми.
Особливості програми	Наявність варіативної складової професійно-орієнтованих дисциплін для економічної діяльності; практична підготовка протягом навчання на відповідних базах практики.

4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	Випускник придатний до працевлаштування на посади у відповідності до Національного класифікатора професій ДК 003:2010: <ul style="list-style-type: none">- економіст з бухгалтерського обліку та аналізу господарської діяльності;- економіст з договірних та претензійних робіт;- економіст з матеріально-технічного забезпечення;- економіст з міжнародної торгівлі;- економіст з планування;- економіст з податків і зборів;- економіст з праці;- економіст з фінансової роботи;- економіст із збуту;- економіст із ціноутворення;- економіст обчислювального (інформаційно-обчислювального) центру;- економіст-демограф;- економіст-статистик;- економіст-статистик (прикладна статистика);- економічний радник.
--	--

Подальше навчання	Здобуття кваліфікації бакалавра за освітніми програмами першого рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
--------------------------	---

5 - Викладання та оцінювання

Викладання та навчання	Підходи до освітнього процесу: проблемно-орієнтований, компетентнісний, студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через практику тощо. Форми організації освітнього процесу: проведення лекційних, практичних занять, тренінгів; організація майстер-класів, круглих столів, наукових конференцій та семінарів. Освітні технології: інтерактивні, інформаційно-комунікаційні, проектного навчання.
-------------------------------	---

Оцінювання	Письмові та усні іспити, тестування, звіти з індивідуальних та колективних проектів, усні презентації, вхідний, поточний, тематичний, рубіжний, підсумковий контроль, залишковий замір знань, захист курсових робіт, практик та кваліфікаційний іспит за фахом.
-------------------	---

6 - Програмні компетентності

Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати комплексні завдання та практичні проблеми у сфері економіки суб'єктів господарювання в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень економічної науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.
--	--

Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність до формування світогляду щодо розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури.</p> <p>ЗК 2. Здатність розглядати суспільні явища в розвитку і конкретних історичних умовах.</p> <p>ЗК 3. Здатність працювати з інформацією, у тому числі в глобальних комп'ютерних мережах.</p> <p>ЗК 4. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правомірність.</p> <p>ЗК 5. Здатність до ділового (професійного) дискусю на рідній та іноземній мові.</p> <p>ЗК 6. Здатність адаптуватися до нових ситуацій у професійній діяльності.</p> <p>ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання на практиці.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність використовувати професійно-профільовані знання в галузі математики для статистичної обробки економічних явищ і процесів.</p> <p>ФК 2. Здатність використовувати професійно-профільовані знання в галузі планування та організації діяльності підприємства.</p> <p>ФК 3. Здатність використовувати професійно-профільовані знання в галузі економіки і нормування праці.</p> <p>ФК 4. Здатність використовувати професійно-профільовані знання бухгалтерського обліку.</p> <p>ФК 5. Здатність використовувати професійно-профільовані знання в галузі інформаційних систем і технологій на підприємстві.</p> <p>ФК 6. Здатність використовувати професійно-профільовані знання в галузі економічного обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ФК 7. Здатність використовувати професійно-профільовані знання в галузі системи оподаткування.</p> <p>ФК 8. Здатність використовувати професійно-профільовані знання в галузі зовнішньоекономічної діяльності підприємства.</p> <p>ФК 9. Здатність використовувати професійно-профільовані знання в галузі ціноутворення.</p>

	<p>ФК 10. Здатність використовувати професійно-профільовані знання в галузі менеджменту.</p> <p>ФК 11. Здатність використовувати професійно-профільовані знання в галузі грошового обігу і кредитних відносин.</p> <p>ФК 12. Здатність використовувати професійно-профільовані знання в галузі маркетингу.</p> <p>ФК 13. Здатність використовувати професійно-профільовані знання в галузі економічного аналізу.</p> <p>ФК 14. Здатність використовувати професійно-профільовані знання в галузі інвестування.</p> <p>ФК 15. Здатність використовувати професійно-профільовані знання в галузі фінансів.</p> <p>ФК 16. Здатність використовувати професійно-профільовані знання в галузі ділової української мови.</p>
<p>7 - Програмні результати навчання</p>	
<p>Загальної підготовки</p>	<p>Результати навчання за циклами дисциплін:</p> <p>ПРН 1. Формування (з позиції історичного досвіду) розуміння сутності історичних перетворень, що відбуваються в сучасній Україні, а також почуття патріотизму, історично науково обґрунтованої свідомості.</p> <p>ПРН 2. Формування філософської культури мислення, пізнання навколишнього світу та самого себе, навичок застосування філософської методології.</p> <p>ПРН 3. Формування необхідного рівня знань та набуття практичних навичок ділового спілкування, читання та перекладу оригінальної іншомовної літератури з фаху, робота з документацією.</p> <p>ПРН 4. Формування необхідного рівня знань Конституції України, права, економічної науки, розуміння причинно-наслідкових зв'язків економічних систем і суспільства та уміння використовувати дані знання на практиці.</p> <p>ПРН 5. Формування у майбутніх фахівців необхідного рівня інформаційної та комп'ютерної культури, набуття практичних навичок роботи на ПК і використання сучасних інформаційних технологій в економічній сфері.</p> <p>ПРН 6. Формування здатності проникати у сутність загальнолюдських проблем з питань збереження природних ресурсів та питань екології.</p>

ПРН 7. Формування базових уявлень про основи культурології, психології, що спрямовують на особистісну культуру творчу орієнтацію в сучасному світі, веденню кваліфікованого діалогу з партнерами іншої культурної доміанти.

ПРН 8. Формування розуміння культурологічних питань сучасності з позицій вшанування традицій і звичаїв свого народу та культурного надбання людства.

ПРН 9. Підвищення загальномовної підготовки, мовної грамотності, комунікативної компетентності студентів, практичне оволодіння основами офіційно-ділового, наукового стилів, що забезпечить професійне спілкування на належному мовному рівні.

ПРН 10. Формування знань про закономірності розвитку небезпек, надзвичайних ситуацій та формування вмінь і навичок для їх запобігання та ідентифікації.

ПРН 11. Набуття необхідних знань про теоретичні та методологічні засади розвитку економіки підприємства.

ПРН 12. Формування необхідного рівня теоретичних знань економічних законів та закономірностей розвитку економічних систем.

ПРН 13. Набуття практичних навичок та умінь розрахунків показників господарської діяльності підприємства.

ПРН 14. Набуття практичних навичок та здатність використовувати професійно-профільовані знання в галузі планування та організації діяльності підприємства.

ПРН 15. Набуття практичних навичок в галузі математики для статистичної обробки економічних явищ і процесів.

ПРН 16. Набуття практичних навичок щодо використання професійно-профільованих знань в галузі економіки і нормування праці.

ПРН 17. Набуття практичних навичок щодо ведення розрахунків з бухгалтерського та податкового обліку.

ПРН 18. Набуття практичних навичок та здатність використовувати професійно-профільовані знання в галузі інформаційних систем і технологій на підприємстві.

ПРН 19. Набуття практичних навичок в галузі економічного обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 20. Формування практичних навичок та умінь співпрацювати з діловими партнерами, клієнтами та конкурентами в процесі ведення господарської діяльності.

ПРН 21. Набуття практичних навичок формування

	<p>самостійного стилю економічного мислення, власної економічної позиції.</p> <p>ПРН 22. Застосування набутих знань у сфері професійної життєдіяльності і особистого самовдосконалення, з дотриманням норм професійної етики в процесі економічної діяльності.</p>
Комунікація (КОМ)	<p>Уміння спілкуватись, включаючи усну та письмову комунікацію українською та іноземною мовою (англійською).</p> <p>Уміння використовувати інформаційні технології та інші методи для ефективного спілкування на професійному та соціальному рівнях.</p>
Автономія і відповідальність (АВ)	<p>Здатність адаптуватись до нових ситуацій, обґрунтовувати, приймати та реалізовувати у межах компетентності рішення.</p> <p>Здатність усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань в предметній області.</p> <p>Здатність відповідально ставитись до виконуваної роботи та досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики, самостійно приймати рішення і нести відповідальність за їх прийняття.</p> <p>Здатність демонструвати розуміння основних засад охорони праці та безпеки життєдіяльності та їх застосування.</p>

8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Розробниками програми є 2 кандидати економічних наук та спеціалісти вищої категорії. Всі члени проектної групи є штатними працівниками Черкаського державного бізнес-коледжу. До реалізації програми залучаються педагогічні працівники з науковими ступенями та вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти з досвідом роботи за фахом. З метою підвищення фахового рівня всі педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування.
Матеріально-технічне забезпечення	Усі приміщення відповідають будівельним та санітарним нормам; 100% забезпеченість спеціалізованими навчальними лабораторіями, комп'ютерами та прикладними комп'ютерними програмами, мультимедійним обладнанням; соціальна інфраструктура, яка включає їдальню, медпункт; 100% забезпеченість гуртожитком; доступ до мережі Інтернет, у т.ч. бездротовий доступ.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Забезпеченість бібліотеки підручниками і посібниками, фаховими періодичними виданнями відповідного профілю, доступ до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою; офіційний веб-сайт, наявність електронного ресурсу навчально-методичних матеріалів навчальних дисциплін, у т.ч. у системі дистанційного навчання MOODLE.

1. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

1.1. Розподіл змісту освітньо-професійної програми за групами освітніх компонент і циклами підготовки

Складові освітньо-професійної програми	Загальна кількість		Структура, %
	Кредитів ЄКТС	годин	
<i>Цикл дисциплін гуманітарної підготовки</i>	29	870	24%
<i>Цикл природничо-наукової та загальноекономічної підготовки</i>	33	990	27,5%
<i>Цикл професійної підготовки</i>	45	1350	37,5%
Базові навчальні дисципліни	37	1110	
Варіативні навчальні дисципліни	8	240	
<i>Цикл практичної підготовки</i>	12	360	10%
<i>Державна атестація</i>	1	30	1%
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ, в т.ч. варіативна складова	120 8	3600 240	100% 6,7%

1.2. Перелік компонент ОПП

	Складові освітньо-професійної програми	Загальна кількість		Навчальний семестр	Форма контролю
		кредитів ЄКТС	годин		
1. Цикл дисциплін гуманітарної підготовки					
гп-1	Правознавство	5	150	2	залік
гп-2	Іноземна мова (за проф. спрямуванням)	9	270	1-4	залік
гп-3	Філософія, культурологія, соціологія	5	150	1	екзамен
гп-4	Риторика	4	120	3	залік
гп-5	Фізичне виховання	6	180	1-3	залік
	РАЗОМ по циклу 1:	29	870		
2. Цикл природничо-наукової та загальноекономічної підготовки					
зе-1	Вища математика	5	150	3	залік
зе-2	Політична економія	5	150	1	екзамен
зе-3	Інформатика і КТ	5	150	1	залік
зе-4	Економіка і фінанси підприємства	5	150	2	залік
зе-5	Охорона праці, БЖД	4	120	2	залік
зе-6	Статистика	4	120	3	екзамен
зе-7	Бухгалтерський облік	5	150	1	залік
	РАЗОМ по циклу 2:	33	990		
3. Цикл професійної підготовки					
<i>Базові навчальні дисципліни:</i>					
пп-1	Планування та організація діяльності підприємства	4	120	4	екзамен
пп-2	Фінансовий облік і оподаткування	4	120	3	екзамен

пп-3	Інформаційні системи і технології на підприємстві	5	150	4	залік
пп-4	Економіка і нормування праці	5	150	4	залік
пп-5	Управління витратами	4	120	4	екзамен
пп-6	Економічний аналіз	4	120	4	екзамен
пп-7	Менеджмент	5	150	3	залік
пп-8	Маркетинг	6	180	1	екзамен
	Всього базові навчальні дисципліни:	37	1110		
	<i>Вибіркові навчальні дисципліни:</i>				
пп-9	Інформаційний бізнес / Інвестування	6	180	2	залік
пп-10	Підготовка до підсумкової атестації	2	60	4, 6	
	Всього вибіркові дисципліни:	8	240		
	РАЗОМ по циклу 3:	45	1350		
	4. Цикл практичної підготовки				
пп-11	Навчальна практика	4	120	2	залік
пп-12	Економічна практика	4	120	3	залік
пп-13	Виробнича практика	4	120	4	звіт
	РАЗОМ по циклу практичної підготовки:	12	360		
	5. Державна атестація				
	РАЗОМ Державна атестація:	1	30		
	РАЗОМ ЗА ОПП:	120	3600		

2. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої професійної програми спеціальності 051 «Економіка» здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальності та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня молодшого спеціаліста із присвоєнням кваліфікації: молодший спеціаліст з економіки, освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст спеціальність 051 «Економіка».

На підсумкову атестацію виносяться система компетентностей, що визначена в цій освітній програмі та відповідні програмні результати навчання.

До структури комплексного кваліфікаційного екзамену входить оцінювання компетентностей з таких дисциплін: Планування та організація діяльності підприємства, Фінансовий облік і оподаткування, Економічний аналіз, Економіка і нормування праці, Управління витратами.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

3. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	
ЗК 1	•			•			•																		
ЗК 2	•			•			•																		
ЗК 3																	•							•	
ЗК 4			•																						•
ЗК 5		•				•																•			
ЗК 6																								•	
ЗК 7									•																
ЗК 8		•	•																				•		•
ФК 1							•	•							•			•		•			•	•	
ФК 2										•			•					•			•			•	•
ФК 3										•		•			•			•						•	•
ФК 4											•		•	•	•				•					•	•
ФК 5									•								•				•			•	•
ФК 6																•								•	•
ФК 7											•		•	•	•							•		•	•
ФК 8																								•	•
ФК 9																								•	•
ФК 10								•								•				•				•	•
ФК 11															•				•	•	•			•	•
ФК 12																								•	•
ФК 13															•									•	•
ФК 14													•										•	•	•
ФК 15											•		•	•						•				•	•
ФК 16						•																	•	•	•

	ВБ-1.1	ВБ-1.2	ВБ-1.3	ВБ-1.4	ВБ-1.5	ВБ-2.1	ВБ-2.2	ВБ-2.3	ВБ-2.4	ВБ-2.5	ВБ-2.6	ВБ-2.7	ВБ-2.8
ЗК 1	•	•	•		•								
ЗК 2	•	•											
ЗК 3			•										
ЗК 4			•		•				•				
ЗК 5		•									•		
ЗК 6		•		•									•
ЗК 7													
ЗК 8	•			•	•								
ФК 1				•		•	•	•	•			•	•
ФК 2						•	•			•			
ФК 3							•	•	•				
ФК 4						•	•	•	•				
ФК 5													•
ФК 6													
ФК 7						•	•	•				•	
ФК 8												•	
ФК 9								•					•
ФК 10											•		
ФК 11				•		•	•	•					•
ФК 12													
ФК 13								•				•	•
ФК 14				•									•
ФК 15						•	•					•	•
ФК 16											•		•

4. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24		
ПРН 1	•	•	•	•			•																	•	•	
ПРН 2	•																							•	•	
ПРН 3		•				•																		•	•	
ПРН 4			•				•																	•	•	
ПРН 5		•							•		•														•	•
ПРН 6					•																			•	•	
ПРН 7						•																		•	•	
ПРН 8	•																							•	•	
ПРН 9						•																		•	•	
ПРН 10					•																•			•	•	
ПРН 11												•						•						•	•	
ПРН 12				•			•					•												•	•	
ПРН 13										•	•	•	•		•			•					•	•	•	
ПРН 14			•									•			•			•					•	•	•	
ПРН 15								•							•				•	•				•	•	
ПРН 16							•											•					•	•	•	
ПРН 17										•	•		•	•	•				•				•	•	•	
ПРН 18									•	•							•		•				•	•	•	
ПРН 19										•						•						•		•	•	
ПРН 20		•								•						•						•		•	•	
ПРН 21							•			•		•				•		•				•		•	•	
ПРН 22		•	•							•		•				•		•				•		•	•	

	ВБ-1.1	ВБ-1.2	ВБ-1.3	ВБ-1.4	ВБ-1.5	ВБ-2.1	ВБ-2.2	ВБ-2.3	ВБ-2.4	ВБ-2.5	ВБ-2.6	ВБ-2.7	ВБ-2.8
ПРН 1	•			•	•								
ПРН 2	•												
ПРН 3		•											
ПРН 4			•										
ПРН 5							•				•		•
ПРН 6									•				
ПРН 7	•	•											
ПРН 8	•	•			•								
ПРН 9	•												
ПРН 10			•										
ПРН 11						•	•			•	•	•	
ПРН 12				•		•	•					•	•
ПРН 13								•	•				•
ПРН 14				•								•	
ПРН 15						•	•						
ПРН 16													•
ПРН 17						•	•	•	•		•	•	
ПРН 18													
ПРН 19										•	•		
ПРН 20											•	•	
ПРН 21									•		•	•	•
ПРН 22											•	•	